

## เอกสารสรุปความรู้จากกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง โจรกรรมทางวรรณกรรม (plagiarism) สำหรับการเขียนบทความทางวิชาการ

ด้วยสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีนโยบายสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ของฝ่าย/ศูนย์/สถานี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทางฝ่ายเครื่องมือและวิจัยทางวิทยาศาสตร์จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง โจรกรรมทางวรรณกรรม (plagiarism) สำหรับการเขียนบทความทางวิชาการ ขึ้นในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ นักวิจัยของฝ่ายเครื่องมือฯ ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และเรียนรู้ Tacit knowledge จากนักวิจัยที่มีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและประสบการณ์จากการไปฝึกอบรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญ

ทางฝ่ายเครื่องมือและวิจัยทางวิทยาศาสตร์ จึงใคร่ขอขอบคุณวิทยากรทั้ง ๓ ท่าน ได้แก่ น.ส. รมณีย์ เจริญทรัพย์ น.ส. จันทร์แรม รูปขำ และ ดร. น้ำผึ้ง อนุกุล ที่สละเวลาเตรียมข้อมูลและให้การบรรยายให้ความรู้แก่นักวิจัยของฝ่ายฯ ซึ่งทำให้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดขึ้นประสบความสำเร็จและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ จึงได้จัดเตรียมเอกสารสรุปความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมก. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

น้ำผึ้ง อนุกุล

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

## การโจรกรรมทางวรรณกรรม Plagiarism

รณีย์ เจริญทรัพย์

ฝ่ายเครื่องมือและวิจัยทางวิทยาศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจุบันการเขียนบทความทางวิชาการมีเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ นักวิจัย นักวิชาการ ทั้งโดยการค้นคว้าผ่านทาง Internet หรือการมีไฟล์ข้อมูล ไฟล์ภาพ ของผู้อื่น ทำให้บางครั้ง นักวิจัย นักวิชาการ คัดลอกบทความ หรือ ความคิด หรือ ข้อมูล หรือ รูปภาพ เหล่านั้นมาเป็นส่วนหนึ่งของ บทความหรืองานของตนเอง ทั้งโดยตั้งใจหรืออ้างว่าไม่ได้ตั้งใจ ทั้งหมดนี้เป็นการไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และเป็น ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (academic dishonesty) ซึ่งพบเห็นมากขึ้นเพราะเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกให้ ทำให้สำนักพิมพ์หลายแห่งมีการตรวจจับการคัดลอกงานและมีโทษร้ายแรง ควรที่นักวิจัย นักวิชาการ ได้พึงระวัง อย่างยิ่ง

คำจำกัดความของ Plagiarism มีหลายหน่วยงานบัญญัติไว้ ซึ่งขอสรุปความจากคำจำกัดความของ ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข มหาวิทยาลัยมหิดล<sup>๑</sup>, สารานุกรมเสรี (Wikipedia)<sup>๒</sup> และจากบทความของ บุชบา มา ตระกูล<sup>๓</sup> ว่า Plagiarism คือ

- การคัดลอก ผลงาน งานเขียน งานสร้างสรรค์
- การขโมย ความคิด คำพูด ข้อความ Graphic รูปภาพ
- ทั้งหมดหรือบางส่วน
- ทั้งที่เหมือนหรือเกือบเหมือน
- โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มา (citation) หรือ ไม่ประกาศเกียรติคุณ (acknowledgment)

อาจมีความสับสนระหว่างคำว่า การโจรกรรมทางวรรณกรรม กับ คำว่า การละเมิดลิขสิทธิ์ (copyright infringement) ในกรณีละเมิดลิขสิทธิ์ จะหมายถึงการที่มีผู้หนึ่งนำเอาผลงาน สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ ของคนอื่น มาใช้ประโยชน์ ที่พบและเข้าใจง่ายก็คือ การทำซ้ำ แผ่นภาพยนตร์ ซีดีเพลง หนังสือ ที่มี การจดลิขสิทธิ์ไว้ไปทำขาย หรือทำประโยชน์โดยไม่ขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งจะต้องมีการตกลงผลประโยชน์ แต่การโจรกรรมทางวรรณกรรม เจ้าของบทความ ผลงาน ความคิด ไม่จำเป็นต้องจดลิขสิทธิ์ ผู้คัดลอกผลงานไปไว้ หรือใช้ในงานของตนโดยไม่มีการอ้างอิงก็ถือว่าผิดแล้ว

ลักษณะความผิดพื้นฐานของการโจรกรรมที่พบบ่อยมีสามประเภท<sup>๔</sup> ได้แก่

๑. ประเภทแรก คือ การคัดลอกข้อความทั้งดุ้นมาใส่ไว้ในงานของตน หรือที่เรียกกันว่า การตัด-แปะ การคัดลอกวิธีนี้ไม่ผิดถ้าใส่เครื่องหมายัญประกาศ (“ ”) ที่ประโยคหรือข้อความที่คัดลอกมา พร้อมกับการใส่อ้างอิง
๒. ประเภทที่สอง คือ การนำข้อความ หรือ คำพูด มาใส่ในงานของตนโดยสลับ หรือ เปลี่ยนตำแหน่งของคำ หรือเปลี่ยนคำบางคำเป็นคำอื่นที่มีความหมายเหมือน หรือจัดรูปประโยคใหม่ โดยใช้คำเดิม หรือใช้การสลับตำแหน่งคำร่วมกับการเปลี่ยนคำ ก็ไม่สามารถทำได้ยังคงถือว่าโจรกรรม แม้ว่าได้มีการอ้างอิงอย่างถูกต้อง
๓. ประเภทที่สาม คือ การนำใจความมาอธิบายใหม่ หรือเขียนใหม่ หรือสรุปใหม่ ด้วยคำพูดของตนเองจะเป็นความผิดถ้าไม่มีการอ้างอิงผลงานหรือความคิดต้นฉบับ วิธีนี้เป็นวิธีที่แนะนำให้ใช้ได้โดยไม่จำเป็นต้องใส่ัญประกาศ แต่ต้องใส่การอ้างอิง (จะเป็น เชิงอรรถ หรือ อ้างอิงในประโยคหรือย่อหน้านั้นๆ)

อย่างไรก็ตามระดับของความผิดอาจขึ้นอยู่กับสำนักพิมพ์และผู้ทรงคุณวุฒิด้วย ตัวอย่างและคำแนะนำหาได้ตามรายการเอกสารอ้างอิง<sup>๔</sup> การหลีกเลี่ยงไม่ให้ความผิดในการโจรกรรมทางวรรณกรรมทำได้โดยให้ระลึกเสมอว่าต้องให้เกียรติแก่ผู้เป็นต้นฉบับของบทความ ความคิด ทฤษฎี ข้อมูล ต่างๆที่เรานำมาใช้ ไม่แอบอ้างทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด นอกจากความผิดพื้นฐานที่พบบ่อยแล้วยังมีความผิดรูปแบบอื่นอีกที่ถือเป็นการโจรกรรมทางวรรณกรรม หรือ เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ (academic dishonesty) เช่น

Self plagiarism<sup>๕</sup> คือการนำข้อมูลผลการทดลอง กราฟ ภาพถ่าย หรือ ข้อความบางวรรค บางตอนของตนเองที่เคยตีพิมพ์แล้วมาใช้ใหม่ โดยไม่มีการอ้างอิงบทความแรกที่ตีพิมพ์ เหมือนเป็นความผิดพื้นฐาน บางครั้งถือเป็นการ duplicate or multiple publication ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ตั้งใจแทรกเพิ่มข้อมูลใหม่ หรือข้อเท็จจริงจากการทดลอง ลงในบทความเก่า เพื่อตีพิมพ์ซ้ำใหม่อีกครั้ง ถือเป็นการผิดจริยธรรมรุนแรง (serious ethical issue) แต่ไม่หมายรวมถึงข้อเท็จจริงที่เป็นที่ทราบแล้วของสาธารณะซึ่งมีการเผยแพร่แล้วทางสื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ

Multiple submission<sup>๕</sup> คือการส่งบทความไปเพื่อพิจารณาพร้อมๆกันมากกว่าหนึ่งสำนักพิมพ์ ไม่เป็นการโจรกรรมทางวรรณกรรม แต่เป็นการกระทำที่ไม่สมควร

Fabrication<sup>๕</sup> เป็นการใส่ข้อมูลผิดๆ โดยไม่ตรวจสอบให้แน่ใจก่อน

Falsifiability<sup>๕</sup> เป็นการเจตนาใส่ข้อมูลผิดๆในบทความทั้งที่ทราบอยู่แล้วว่าข้อมูลเป็นเท็จ เช่น การ make up data การตัดแต่งรูปภาพ

Deception, Cheating<sup>๔</sup> ลักษณะคล้ายกัน เป็นการโกหกเพื่อรอดพ้นจากข้อกำหนด หรือ กฎกติกา เช่น การให้เหตุผลเท็จเมื่อส่งบทความช้ากว่าเส้นตายเพื่อให้ได้รับสิทธิ

Sabotage<sup>๕</sup> เป็นการจงใจขัดขวาง หรือ สร้างอุปสรรค ในการวิจัยของผู้อื่น

ปัจจุบันมีโปรแกรมตรวจสอบการโจรกรรมทางวรรณกรรมให้ download ได้ใน Internet ทั้งที่ไม่ต้องเสียเงิน และที่ต้องซื้อ การใช้โปรแกรมช่วยตรวจสอบบทความของตนเองก่อนเป็นการรอบคอบเพื่อมิให้เกิดปัญหาโดยไม่ได้ตั้งใจได้ แต่บางครั้งข้อความบางข้อความแม้จะทำตามกฎแล้วโปรแกรมก็ยังตัดสินว่าเป็นการโจรกรรมอยู่ อย่างไรก็ตามการส่งบทความไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ ผู้ทรงคุณวุฒิอาจใช้โปรแกรมช่วยในการตรวจสอบ แต่ขึ้นกับดุลยพินิจผู้ทรงคุณวุฒิด้วย

ขอยกตัวอย่างโปรแกรมตรวจสอบที่มหาวิทยาลัยต่างๆเตรียมไว้ให้ชนิดใช้ เช่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้โปรแกรม Anti-Kobpae จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้โปรแกรม Turnitin มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้โปรแกรม Turnitin, Copy Cat และ E-thesis มหาวิทยาลัยมหิดล ใช้หลายโปรแกรมมาก เช่น Article Checker นักวิจัยสามารถศึกษาและเลือกใช้ได้ตามความถนัด

### เอกสารอ้างอิง

๑. <http://stanglibrary.wordpress.com/>
๒. <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%82%E0%B8%88%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1>
๓. บุษบา มาตระกุล สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600
๔. <http://www.indiana.edu/~wts/pamphlets/plagiarism.shtml>
๕. <http://www.hamilton.edu/academics/resource/wc/usingsources.html>

## การตรวจสอบผลงานการโจรกรรมทางวรรณกรรม (Plagiarism)

จันทร์แรม รูปข้า

ฝ่ายเครื่องมือและวิจัยทางวิทยาศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การโจรกรรมทางวรรณกรรม คือการนำผลงาน ความคิด ของผู้อื่นมาโดยการคัดลอก ตัดต่อข้อความของผู้อื่นบางส่วน บางตอนมาหรือเพียงแค่ช่วงหนึ่งของบทความ โดยไม่มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลผลงานหรือบทความนั้น ประหนึ่งว่าเป็นงานของเราเอง ยิ่งในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นยุคดิจิทัลการโจรกรรมทางวรรณกรรมทำได้ง่ายมาก จนมีคำใช้กันติดปากว่า “ก๊อปปี้แปะ”

การอ้างอิงให้ถูกรูปแบบที่ถูกต้องทางวิชาการหรือ Citation Style มีหลายรูปแบบซึ่งขึ้นกับแต่ละวารสาร บทความ เจ้าของผลงานต้องเป็นผู้เลือกรูปแบบ ถ้าไม่ถูกหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละวารสาร หรือบทความนั้น ผู้เขียนเองอาจเจอบทลงโทษหรือการขึ้นบัญชีดำ ทางวารสารวิชาการในระดับชาติหรือนานาชาติ ในฐานะที่ไปคัดลอกผลงานของผู้อื่นซึ่งจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามก็จะส่งผลเสียต่องานอื่นๆที่จะตามมาของเจ้าของผลงานนั่นเอง ดังนั้นการเขียนอ้างอิงให้ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เราต้องควรศึกษา ซึ่งปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่ช่วยเราใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมได้เป็นอย่างดี

การตรวจสอบผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ว่าการคัดลอกเนื้อหาหรือการนำข้อความของบุคคลอื่นมากล่าวอ้าง ซึ่งในปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ง่ายมากโดยการใช้โปรแกรมตรวจสอบมีทั้งที่มีค่าใช้จ่ายและต้องเสียเงินซื้อ แต่ก็มี free program ที่เราสามารถดาวน์โหลดมาใช้ได้จาก web site ในประเทศไทยมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายมหาวิทยาลัยมีการใช้โปรแกรมเข้ามาตรวจสอบผลงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา เช่น โปรแกรม trunitin และ anti-kobpae ซึ่งรูปแบบจะเป็นการตรวจสอบความคล้ายคลึงกันของเอกสารที่อยู่ในไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยการนำข้อมูลนั้นไปเปรียบเทียบกับข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เมื่อโปรแกรมตรวจสอบแล้วก็จะแสดงแหล่งของข้อมูลที่บทความหรือวารสารนั้นปรากฏอยู่เป็น URL ของเว็บไซต์ เรียงลำดับเป็นเปอร์เซ็นต์จากที่พบจากมากไปน้อย แสดงส่วนที่คล้ายกันหรือข้อความที่ตรงกัน เพื่อสะดวกและง่ายต่อการตรวจสอบเราควรแบ่งส่วนของการตรวจสอบเป็นส่วนๆแล้วตรวจสอบทีละส่วน

โปรแกรมที่ช่วยในการตรวจสอบที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตมีทั้งที่มีค่าใช้จ่ายและเป็น free download เช่น การใช้คำค้นเป็น plagiarism checker, plagiarism check software เป็นต้น และที่ติดอันดับ 10 อันดับที่เป็น free program คือ

๑. Anti-Plagiarism เป็นโปรแกรมออกแบบมาเพื่อป้องกัน plagiarism จากข้อมูลบนเว็บไซต์ที่มีการ copy-pasting ได้โปรแกรมนี้เหมาะกับสถาบันการศึกษา เอกสารที่ตรวจสอบจะอยู่ในไฟล์ที่ rtf, doc, docx และ pdf

๒. DupliChecker เป็นโปรแกรมฟรีที่เพียงแค่คัดลอกข้อความมาแล้ววางหรือการ upload บทความมา ไม่ว่าจะป็นหัวข้อ เนื้อหา ก็สามารถตรวจสอบได้ภายในไม่กี่นาที

๓. PaperRater เป็นโปรแกรมเหมาะที่จะใช้ในการตรวจสอบไวยากรณ์ (Grammar Checking) การตรวจสอบการเขียนคำ บทความย่อ

๔. Plagiarisma.net เป็นโปรแกรมสำหรับ windows ที่ใช้ในการค้นหา URLs ไฟล์ HTML, DOC, docx, RTF, TXT, ODT และ PDF

๕. PlagiarismChecker เป็นโปรแกรมที่ใช้การตรวจสอบการคัดลอกงานจากอินเทอร์เน็ต

๖. Plagium เป็นโปรแกรมตรวจสอบที่ใช้งานง่ายอีกโปรแกรมหนึ่งคือวางเนื้อหาที่เราต้องการตรวจสอบ (ไม่ควรเกิน 25000 อักขร) มีให้ตรวจสอบได้ 6 ภาษา

๗. PlagTracker เป็นโปรแกรม ออนไลน์ที่ตรวจสอบเนื้อหา ข้อความที่คล้ายกันจะปรากฏอยู่บนเว็บไซต์ จะสืบค้นข้อมูลจากผลงานทางวิชาการที่มีมากกว่า 20 ล้านบทความ

๘. Viper เป็นเครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบที่มีฐานข้อมูลมากกว่า 10 พันล้านบทความที่เป็นแหล่งข้อมูล ออนไลน์ที่ได้โดยไม่เสียค่าบริการใช้งานในผู้ใช้ โปรแกรม windows

๙. SeeSources เป็นบริการออนไลน์ในรูปแบบไฟล์ที่เป็น MS word, HTML และ txt ที่มีความยาวไม่เกิน 1000 คำหรือ 300 kb ซึ่งใช้เวลาในการตรวจสอบรวดเร็วมาก

๑๐. Plagiarism Detector เป็นโปรแกรมที่ออกแบบมาเฉพาะเพื่อใช้ตรวจสอบเนื้อหาหรือข้อความบน อินเทอร์เน็ต

ใน ๑๐ โปรแกรมที่ใช้ง่ายคือ Viper การใช้งานก็ไม่ยุ่งยากและมีบทความงานวิจัยผลงานต่างๆมากกว่า ๑๐ พันล้านบทความที่สำคัญไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยสามารถเข้าไปค้นหาใน Google ได้โดยใช้คำค้นเป็น viper plagiarism free download แล้วเลือกดาวน์โหลด เมื่อดาวน์โหลดมาแล้วให้ติดตั้งโปรแกรมลงเครื่อง การใช้งานโปรแกรม viper โดยการเข้าใช้ต้องมีการลงทะเบียน ล็อกอินเข้าใช้งานเหมือนโปรแกรมอื่นทั่วไปคือการสร้าง account user name และ password เพื่อเข้าใช้งานโปรแกรม ผลของการตรวจสอบจะออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ ความคล้ายคลึง การแสดง URL ที่ของมูลนั้นมีอยู่ จากโปรแกรมการตรวจสอบ plagiarism ข้างต้นนำมาใช้เพื่อ ขจัดปัญหาการโจรกรรมทางวรรณกรรมหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับนักวิจัยที่ใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบงานวิจัย ของตนเองเบื้องต้นได้บ้าง

**เอกสารอ้างอิง**

๑. Wikipedia, the free encyclopedia plagiarism.org
๒. [stang.sc.mahidol.ac.th/ plagiarism.htm](http://stang.sc.mahidol.ac.th/plagiarism.htm)
๓. <http://research.eau.ac.th/pdf/Anti.pdf>
๔. <http://www.anti-kobpae.in.th>
๕. <http://elearningindustry.com/top-10-free-plagiarism-detection-tools-for-teachers>